

Fizika

5. Tijek vremenom putina dovođenja u kemijsku reakciju sastavljenoj od dva koraka. U prvom koraku se povećava temperatura, u drugom koraku se sastavljaju novi sljedivi. U trećem koraku se zatvara.
- I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
 Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore kemijskom olovkom.
 Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

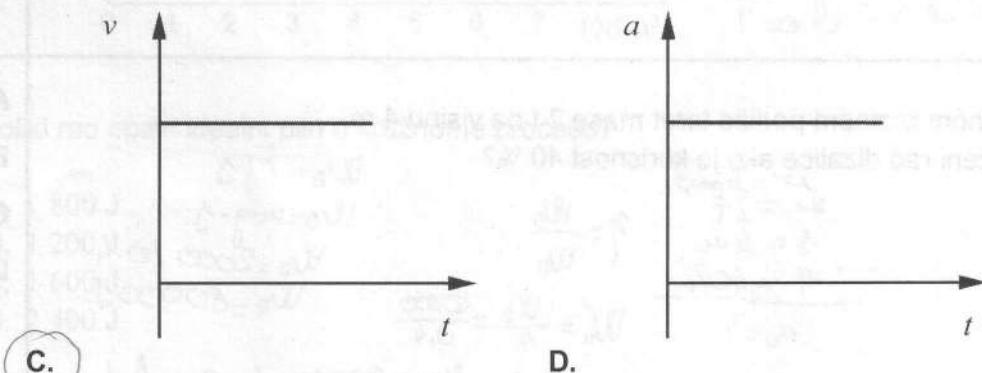
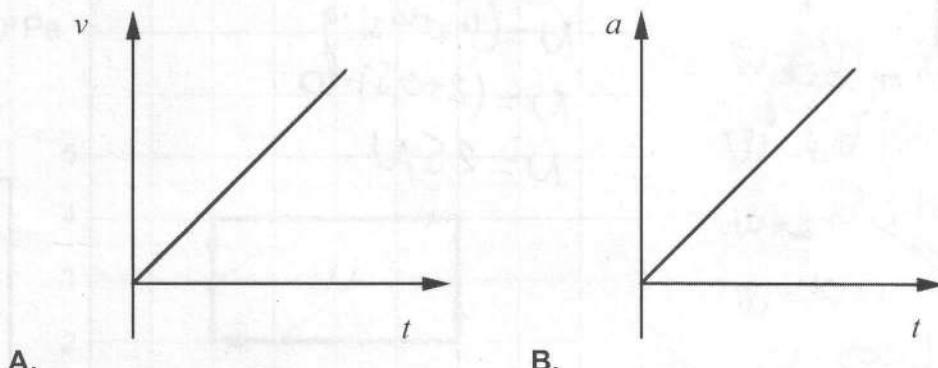
1. Nakon vremena t tijelo prijeđe put koji je opisan izrazom $s = 3 \text{ m} + 5 \text{ ms}^{-1} \cdot t$.
- Koji od ponuđenih grafova opisuje gibanje toga tijela?

$$x = 5t + 3$$

$$\downarrow \quad \downarrow$$

$$v = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}} (0,3)$$

$$v = \text{konst} = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

- A.
B.
C.
D.

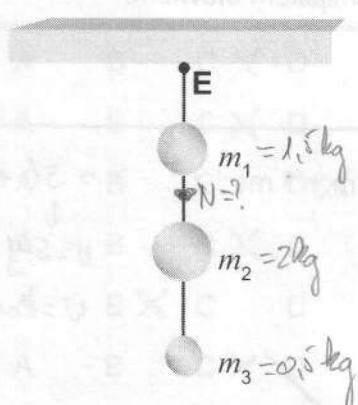
Fizika

ISPIT DRŽAVNE MATURE

2. Na slici su prikazana tri tijela različitih masa ovješena u točki E.

Mase tijela iznose $m_1 = 1,5 \text{ kg}$, $m_2 = 2 \text{ kg}$ i $m_3 = 0,5 \text{ kg}$.

Kolika je napetost niti između tijela masa m_1 i m_2 ?

- A. 5 N
- B. 15 N
- C. 25 N
- D. 40 N

$$N = F_{g2} + F_{g3}$$

$$N = m_2 g + m_3 g$$

$$N = (m_2 + m_3) \cdot g$$

$$N = (2 + 0,5) \cdot 10$$

$$N = 25 \text{ N}$$

- A.
- B.
- C.
- D.

3. Dizalica stalnom brzinom podiže teret mase 2 t na visinu 4 m.

Koliki je uloženi rad dizalice ako je korisnost 40 %?

- A. 20 kJ
- B. 32 kJ
- C. 80 kJ
- D. 200 kJ

$$\eta = \frac{\text{korist}}{\text{potrošaj}}$$

$$m = 2t$$

$$S = 4m$$

$$\eta = 40\%$$

$$W_U = ?$$

$$\eta = \frac{W_D}{W_U}$$

$$W_D = \frac{W_D}{\eta} = \frac{80000}{0,4}$$

$$W_D = 200000 \text{ J} = 200 \text{ kJ}$$

$$W_D = F \cdot S$$

$$W_D = m \cdot g \cdot S$$

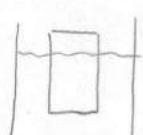
$$W_D = 20000 \cdot 10 \cdot 4$$

$$W_D = 800000 \text{ J}$$

- A.
- B.
- C.
- D.

4. Tijelo se nalazi u tekućini gustoće ρ tako da je $\frac{1}{5}$ volumena tijela iznad površine tekućine. Kolika je gustoća tijela?

- A. $\rho/5$
- B. $\rho/2$
- C. $4\rho/5$
- D. ρ

$$V_{\text{stek}} = \frac{4}{5} V$$

$$S_{\text{stek}} = ?$$

$$F_{\text{stek}} = F_g$$

$$S_{\text{stek}} \cdot V_{\text{stek}} \cdot g = \rho_{\text{tekućine}} \cdot V_{\text{stek}} \cdot g$$

$$S_{\text{stek}} \cdot \frac{4}{5} V = \rho_{\text{tekućine}} \cdot V$$

$$S_{\text{stek}} = \frac{4}{5} \rho_{\text{tekućine}}$$

- A.
- B.
- C.
- D.

Fizika

5. Tlak idealnoga plina poveća se izohorno za 15 %.

Koliko se poveća temperatura plina?

- A. 10 %
- B. 15 %**
- C. 30 %
- D. 85 %

$$\frac{P_2}{P_1} = P_1 + 15\% (P_1) = (1+0,15)P_1 = 1,15P_1$$

$V = \text{konstanta}$

$$\Delta T = ?$$

$$\frac{P_1}{T_1} = \frac{P_2}{T_2}$$

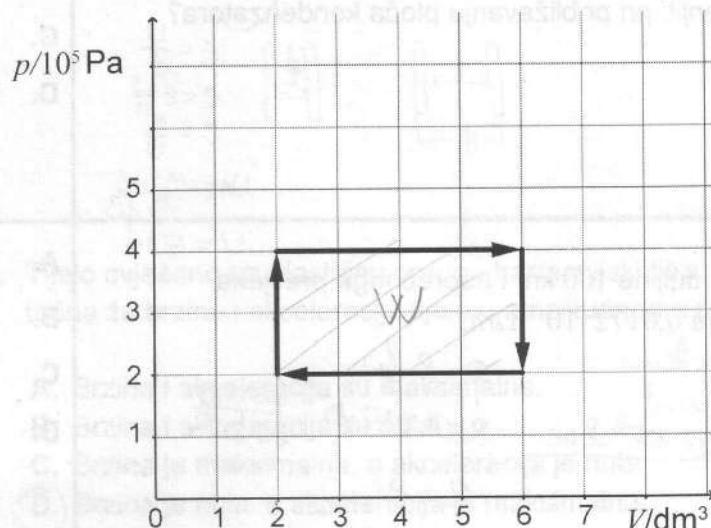
$$\frac{T_2}{T_1} = \frac{P_2}{P_1}$$

$$\frac{T_2}{T_1} = \frac{1,15P_1}{P_1}$$

$$T_2 = 1,15T_1$$

- A.
- B.
- C.
- D.

6. Na slici je prikazan kružni proces idealnoga plina u p,V grafu.

$$W = W_1 - W_2 = R \Delta V_1 + P_2 \Delta V_2$$

$$W = 4 \cdot 10^5 \cdot (6-2) \cdot 10^{-3} + 2 \cdot 10^5 \cdot (2-6) \cdot 10^{-3}$$

$$W = 4 \cdot 10^5 \cdot 4 \cdot 10^{-3} + (-8) \cdot 10^5 \cdot 10^{-3}$$

$$W = 1600 - 800$$

$$W = 800 \text{ J}$$

$$P = aV = 2 \cdot 10^5 \cdot 4 \cdot 10^{-3} = 800 \text{ J}$$

Koliki rad obavi idealni plin u kružnom procesu?

- A.** 800 J
- B. 1 200 J
- C. 1 600 J
- D. 2 400 J

- A.
- B.
- C.
- D.

Fizika

7. Kako se mijenjaju unutarnja energija ΔU , toplina Q i rad W u procesu adijabatske kompresije idealnoga plina?

- A. $\Delta U > 0, Q = 0, W < 0$
- B. $\Delta U > 0, Q = 0, W > 0$
- C. $\Delta U = 0, Q < 0, W < 0$
- D. $\Delta U > 0, Q > 0, W > 0$

$$Q = \textcircled{O}$$

$$Q = \Delta U + W$$

$$\Delta U = -W$$

- A.
B.
C.
D.

8. Pločasti kondenzator s razmakom između ploča d spojen je na izvor napona.

Kondenzator se zatim odvoji od izvora, a razmak između ploča se smanji. Koja će se od navedenih fizičkih veličina smanjiti pri približavanju ploča kondenzatora?

- A. električno polje između ploča
- B. kapacitet kondenzatora
- C. naboј na pločama kondenzatora
- D. razlika potencijala između ploča

$$E = \frac{U}{d}$$

$$C = \epsilon \frac{A}{d}$$

$$C = \frac{Q}{U}$$

$$U_{AB} = \varphi_A - \varphi_B$$

$$V = E \cdot d$$

9. Koliki je električni otpor bakrene žice duljine 100 km i poprečnoga presjeka 20 mm^2 ? Električna otpornost bakra je $0,0172 \cdot 10^{-6} \Omega \text{m}$.

- A. 0,000 086 Ω
- B. 0,086 Ω
- C. 86 Ω
- D. 86 000 Ω

$$l = 100 \text{ km}$$

$$S = 20 \text{ mm}^2$$

$$\rho = 0,0172 \cdot 10^{-6} \Omega \text{m}$$

$$R = ?$$

$$R = \rho \frac{l}{S}$$

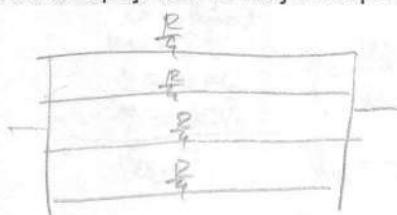
$$R = 0,0172 \cdot 10^{-6} \cdot \frac{100000}{20 \cdot 10^{-6}}$$

$$R = 86 \Omega$$

- A.
B.
C.
D.

10. Homogenu metalnu žicu otpora R razrežemo na četiri jednakaka dijela koje zatim međusobno paralelno spojimo. Koliki je ukupni otpor?

- A. $\frac{R}{16}$

$$\frac{1}{R_{\text{uk}}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4}$$

$$\frac{1}{R_{\text{uk}}} = 4 \cdot \frac{1}{R}$$

$$\frac{1}{R_{\text{uk}}} = \frac{4}{R}$$

$$\frac{1}{R_{\text{uk}}} = \frac{16}{R}$$

$$R_{\text{uk}} = \frac{R}{16}$$

- A.
B.
C.
D.

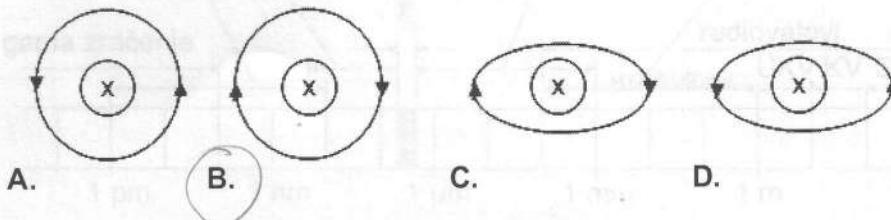

Fizika

8/15/17

11. Koja od ponuđenih slika točno prikazuje silnicu magnetskoga polja oko ravnoga vodiča kojim prolazi struja okomito na ravninu papira?

x „smjer struje okomito u papir“

- A.
B.
C.
D.

12. Tijelo ovješeno na elastičnu oprugu harmonijski titra. Koja je od navedenih tvrdnja točna za brzinu i akceleraciju tijela u amplitudnome položaju?

- A. Brzina i akceleracija su maksimalne.
B. Brzina i akceleracija su nula.
C. Brzina je maksimalna, a akceleracija je nula.
 D. Brzina je nula, a akceleracija je maksimalna.

- A.
B.
C.
D.

13. Kada pomoć prugom povezivajući dvije mase u sklopku zvučniku

Koja je od navedenih tvrdnja točna za frekvenciju zvuka koji čuje opažatelj?

- A. Povećava se kad se kuta pomoć pruge povećava, a znatno kad se uvećava
B. Smatrajući da se kuta pomoć pruge povećava, a povećava kad se uvećava
C. Povećava se kad se kuta pomoć pruge povećava i uobičjava.
D. Ne mijenja se kada se kuta pomoć pruge povećava i uobičjava.

14. Predmet se kreće po koncentričnim krugovima u ravni s opterećenjem

$a = \text{konst}$

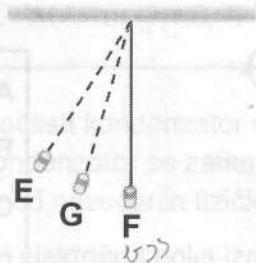
zakrivljenošću zraka. Kako je opterećenje?

- A. rezana i obrnut
B. realna i uspravna
C. virtuelna i uspravna
D. virtuelna i obrnut

Fizika

13. Na slici je prikazano matematičko njihalo koje se sastoji od tijela mase m i nerastezljive niti duljine l . Njihalo harmonijski titra oko ravnotežnoga položaja F i postiže amplitudni položaj u točki E .
Koja je od navedenih tvrdnja o kinetičkoj energiji njihala točna?

- A. Njihalo ima najveću kinetičku energiju u položaju E .
B. Njihalo ima najveću kinetičku energiju u položaju G .
 C. Njihalo ima najveću kinetičku energiju u položaju F .
D. Njihalo ima jednaku kinetičku energiju u položajima E , F i G .

$$E_k = \frac{mv^2}{2}$$

- A.
B.
C.
D.

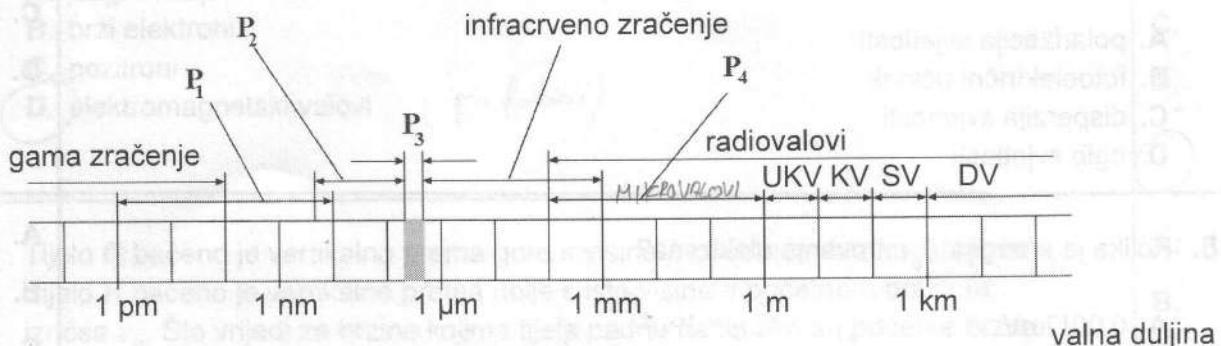
10. Heterogeni metalni žicu slijepi R re-vezamo na čeličnu ploču s dva kotača međusobno paralelnog sprijeda. Koliki je ukupni otpor?

- A. $\frac{R}{16}$
B. $\frac{R}{4}$
C. R
D. $4R$

Fizika

14. Na slici je prikazan spektar elektromagnetskih valova po valnim duljinama.
U kojemu se dijelu spektra označenoga s P_1 , P_2 , P_3 ili P_4 nalaze mikrovalovi?

- A. P_1
B. P_2
C. P_3
 D. P_4

- A.
B.
C.
D.

15. Hitna pomoć projuri pokraj mirnoga opažatelja s uključenom zvučnom sirenom.
Koja je od navedenih tvrdnja točna za frekvenciju zvuka koju čuje opažatelj?

- A. Povećava se kad se hitna pomoć približava, a smanjuje kad se udaljava.
B. Smanjuje se kad se hitna pomoć približava, a povećava kad se udaljava.
C. Povećava se kada se hitna pomoć približava i udaljava.
D. Ne mijenja se kada se hitna pomoć približava i udaljava.

- A.
B.
C.
D.

16. Predmet se nalazi na udaljenosti od konveksnoga zrcala koja je jednaka radijusu zakrivljenosti zrcala. Kakva je slika nastala?

- A. realna i obrnuta
B. realna i uspravna
 C. virtualna i uspravna
D. virtualna i obrnuta

- A.
B.
C.
D.

Fizika

17. Učenik je izveo eksperiment u kojem je laserski snop svjetlosti usmjerio na tanku vlas kose i promatrao nastalu sliku na zastoru.

Koja se fizička pojava može dokazati tim eksperimentom?

- A. polarizacija svjetlosti
- B. fotoelektrični učinak
- C. disperzija svjetlosti
- D. ogib svjetlosti

A.
B.
C.
D.

18. Kolika je energija E_0 mirovanja elektrona?

- A. 0,0017 eV
- B. 0,512 eV
- C. 0,0017 MeV
- D. 0,512 MeV

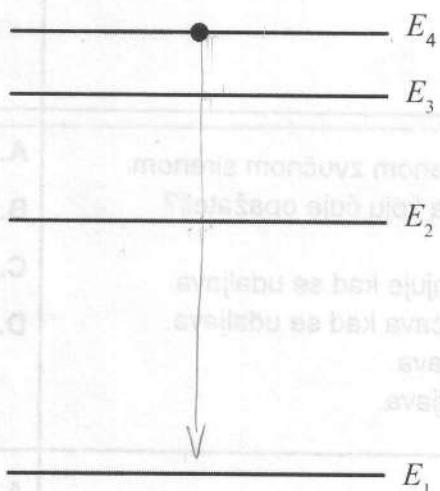
$$E_0 = mc^2$$

$$E_0 = 9,1 \cdot 10^{-31} \cdot (3 \cdot 10^8)^2$$

$$E_0 = 8,19 \cdot 10^{-14} \text{ J} = 511875 \text{ eV} = 0,511875 \text{ MeV}$$

A.
B.
C.
D.

19. Na slici su prikazane energijske razine atoma nekoga elementa. Elektron prelazi iz energijskoga stanja E_4 u stanje E_1 , pri čemu su svi prijelazi između razina dopušteni. Koliko različitih fotona s obzirom na valnu duljinu atom može pritom emitirati?

$E_4 \rightarrow E_3$ $E_3 \rightarrow E_2$ $E_2 \rightarrow E_1$
 $E_4 \rightarrow E_2$ $E_3 \rightarrow E_1$
 $E_4 \rightarrow E_1$

- A. 3
- B. 4
- C. 5
- D. 6

A.
B.
C.
D.

Fizika

20. Što se emitira pri gama raspadu?

- A. jezgre helija
- B. brzi elektroni
- C. pozitroni
- D. elektromagnetski valovi

(γ -foton)

- A.
- B.
- C.
- D.

21 Tijelo **G** bačeno je vertikalno prema gore s visine h početnom brzinom iznosa v_G . Tijelo **H** bačeno je vertikalno prema dolje s iste visine h početnom brzinom iznosa v_H . Što vrijedi za brzine kojima tijela padnu na tlo ako su početne brzine v_G i v_H jednakoga iznosa? Zanemarite otpor zraka.

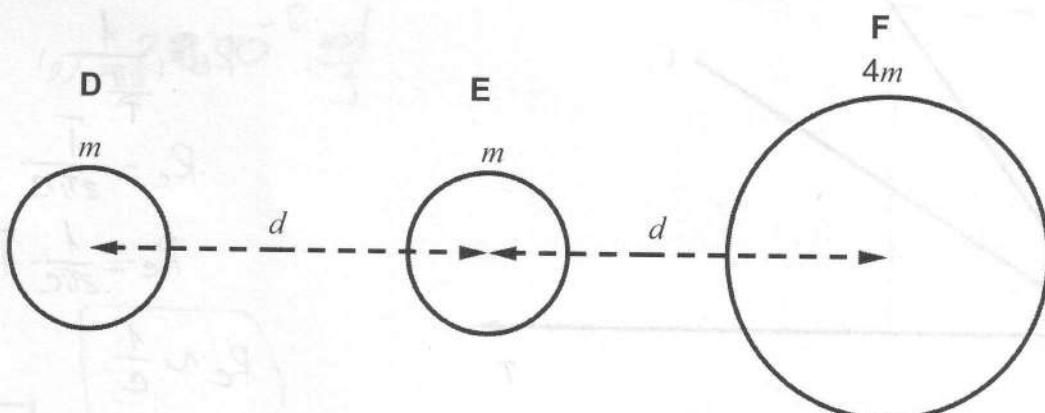
- A. Brzina tijela **G** veća je od brzine tijela **H**.
- B. Brzina tijela **G** manja je od brzine tijela **H**.
- C. Brzina tijela **G** jednaka je brzini tijela **H**.

$$v = v_0 + gt$$

- A.
- B.
- C.

22. Na slici su prikazana dva planeta **D** i **E** mase m i planet **F** mase $4m$. Središta planeta nalaze se na istome pravcu, a udaljenost između središta dvaju susjednih planeta je d .

Između kojih planeta gravitacijska sila ima najveći iznos?

- A. između planeta **D** i **E**
- B. između planeta **D** i **F**
- C. između planeta **E** i **F**

$$F = G \frac{m_1 m_2}{r^2}$$

- A.
- B.
- C.

Fizika

23. Aluminij, željezo i voda imaju jednaki volumen pri temperaturi 20 °C.

Koja će tvar imati najveći volumen ako se sve tvari zagriju na jednaku temperaturu od 80 °C? Za volumne koeficijente rastezanja α vrijedi $\alpha_{\text{Al}} < \alpha_{\text{Fe}} < \alpha_{\text{voda}}$.

A. aluminij

B. voda

C. željezo

$$V = V_0 (1 + \alpha \cdot \Delta T)$$

A.

B.

C.

24. Učenik izvodi eksperiment tako da metalnoj neutralnoj kugli približi negativno nabijeni plastični štap pazeći da ne dotakne kuglu. Zatim dok je negativni štap i dalje u blizini kugle, negativno nabijenu stranu kugle kratko uzemlji. Kako će biti nabijena kugla ako se nakon toga prvo prekine uzemljenje, a zatim udalji negativno nabijeni štap?

A. Bit će negativno nabijena.

B. Bit će pozitivno nabijena.

C. Ostat će neutralna.

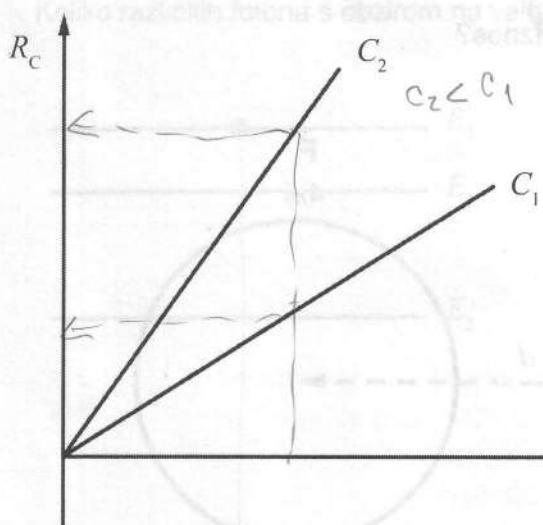

A.

B.

C.

25. Na grafu je prikazana ovisnost kapacitivnoga otpora R_C o periodu T izmjenične struje za kondenzatore kapaciteta C_1 i C_2 . Koji je odnos kapaciteta C_1 i C_2 ?

$$R_C = \frac{1}{\omega C} \quad \omega = \frac{2\pi}{T}$$

$$R_C = \frac{1}{\frac{2\pi}{T} C}$$

$$R_C = \frac{T}{2\pi C}$$

$$R_C = \frac{1}{2\pi C} \frac{1}{T}$$

$$R_C \sim \frac{1}{C}$$

A. $C_1 > C_2$

B. $C_1 < C_2$

C. $C_1 = C_2$

A.

B.

C.

